

[Ota koppi -sivusto](#)

Ota koppi –hanke: Manneridän ydinneliö

Elli Saari (S2-opettaja, Kontulan a-a), Oona Vesterinen (luokanopettaja, Kontulan a-a), Pia Toivonen (luokanopettaja, Kontulan a-a), Leena Mankinen (lto, pk Kontula), Minna Lyytinen (S2-lto), Aino Kiriama (S2-lto, Mellunkylä), Leea Tarkka-Immonen (ensio, Laakavuoren a-a)

Menetelmiä eri osa-alueisiin

Esiopetus	Alkuopetus
<p>Aikuisen rooli</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aikuinen kielellistää lapsen päivää mahdollisimman paljon eri toimintojen yhteydessä; pukemisessa, ruokailussa • Oppimisympäristö kuvitetaan ja käytetään arjessa runsaasti kuvatukea • Aikuinen huolehtii, että lapsella on päivän aikana monipuolisesti hetkiä, jolloin hän voi käyttää kieltä eri tarkoituksiin	<p>Aikuisen rooli:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aikuinen seuraa oppilaiden kielenkäyttöä eri menetelmien kohdalla ja huolehtii siitä, että kaikki oppilaat ymmärtävät, osallistuvat ja omaksuvat sanastoa. • Keskeiset avainsanat taululle tai kuvina muuten esillä jo tunnin alussa
<p>Vanhempien osallisuus:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ aamuin illoin lapseen liittyvä kuulumisten vaihto vanhempien kanssa ☒ viikkojärjestys kuvin ryhmän eteisessä ☒ vanhemmille vinkkejä lapsen äidinkielen kehityksen tukemisesta; lukuhetket, sanalistat, leikki	<p>Vanhempien osallisuus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kertominen päivänkulusta tavaksi<ul style="list-style-type: none"> ◦ esim. leikkien kuvailu ◦ opituista asioista kertominen oppikirjan avulla (<i>Tänään opettelimme...</i>) • Muita ideoita vanhempien kanssa tehtävistä yhteisistä kotitehtävistä:<ul style="list-style-type: none"> ◦ sanalista käsitellystä aiheesta (käännös omalle kielelle) ◦ jokin aiheeseen sopiva verkosta löytyvä peli • Uuden leikin opettaminen pikku sisaruksille • Virikekuva vihkossa, josta kerrotaan kotona omalla äidinkielellä • Lista aiheeseen sopivista kirjoista, joita voi käydä yhdessä lainaamassa kirjastosta
<p>Liikkuminen</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ sanasto: suunta – ja tilakäsitteet, paikan määreet, kehon osat, liikuntavälineet sisällä ja ulkona, pihan leikkipaikkavälineet ☒ perusliikuntataidot (ryömiminen, konttaaminen, kieriminen, hyppääminen, juoksu, varpailla kävely kiipeily, ja keskiviivan ylitys) ☒ satujumppa ☒ musiikkiliikunta, tanssi, ☒ pihaleikit (Väri, polttopallo, Hura hura häitä)	<p>Liikunta</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ Sääntöjen selittäminen ja ymmärtäminen mallintamalla (oma esimerkki tai kuvat) ☒ Temppurata (kuvakortit temppuradan eri pisteistä, muiden oppilaiden malli)<ul style="list-style-type: none"> ◦ sanasto: esim. <i>varpailla kävely, ryömiminen, rapukävely, hyppiä, penkki, askel ja askelmerkit</i> ☒ Polttopallo (kehokuvakortit sääntöjen selittämisen tukena)<ul style="list-style-type: none"> ◦ sanasto: esim. <i>osuma, yläruumis, alaruumis, kasvot,</i>

- viesti (hernepussit) yms.
- joukkuepelit sisällä/ulkona
- kuvakortit jumppatehtäviin ja liikuntarataan sisällä/ulkona - esim. Nuori Suomi

pää, heitot (alakautta, yläkautta), rajat (sisäpuolella, ulkopuolella)

Tutkiminen

- luontoretket
- sanasto: vuodenaikojen mukaan luonnonmateriaalin ja kemiallisten ilmiöiden tutkiminen(jäätyminen, sulaminen – vesi, jää, lumi) / luupit yms.
- materiaalin keräys - oppimisympäristön rakentaminen pienryhmissä – esim. satumetsä, myyränkolo,
- sanasto: rakennettu ympäristö, liikennesäännöt, kulkuneuvot – retket esikouluikäisten kotipihoille

Matematiikka
sanasto:

- monikanavaisuus: käsitteet tutuksi esim. leikin(kauppa, pankki) ja liikunnan kautta – ensimmäinen, toinen, enemmän, vähemmän, yhtä paljon, laske yhteen, vähennä
- oppimispelit

Ympäristö- ja luonnontieto

- Keskeisten käsitteiden luokittelu , nimeäminen ja havainnollistaminen kuvien ja ympäristön avulla

LUONTO

- Kasvientunnistusretki luontoon ja kasvien valokuvaaminen
  - o sanasto: esim. *varsi, lehdet, terälehdet, erilaiset kasvualustat (kallio, niitty, lehtimetsä, sekametsä jne.), kasvien luokittelu (ylä- ja alakäsitteet, kuten esim. havupuut, lehtipuut, sammalet, jäkälät)*
- Kevään merkkien tunnistus verkkopedagogiikan menetelmiä hyödyntäen

KEHO JA RUUMIINOSAT

- Piirretään ihminen isolle paperille (toinen oppilas selällään mallina, toinen piirtää ääriviivat) ja nimetään kehonosat samalla; Kapteeni käskää -leikki; Pää, olkapää, peppu, polvet, varpaat -laulun tanssiminen
  - o sanasto: esim. *pää, korvat, niska, kaula, leuka, posket, otsa, suu, olkapää, reidet, sääret, polvet, olkapää, kyynärpää, ranne, sormet jne.*
- Liikenneleikit (esim. automatolla, pikkuautot, pyörät, liikennemerkit, jalankulkijoita, oman alueen kartta, pikku taloja), liikkuminen, kartanlukutaito, reitin neuvominen
  - o sanasto: esim. *ilmakuva, eri kulkuvälineet, liikennevalot, oikea, vasen, kääntyä, peruuttaa, kolmio, pyöreä, nelikulmainen, värit, varoitusmerkit, jalkakäytävä, suojatie, pyörätie, ajotie, piha, parkkipaikka jne.*

Matematiikka

- Mallintavien esineiden käyttö opetuksessa (kuutiot, lukumäärä, lukujonot, satataulu yms.)
- Mikä numero olen -leikki: postit-laput selkään, jokaisella oma numeronsa, ja tarkoitus selvittää, mikä numero itsellään on selässä kyselemällä muilta oppilailta kysymyksiä, joihin voi vastata vain kyllä/ei. Esim. *Olenko*

	<p><i>suurempi kuin 6?</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ sanasto: mitkä tahansa matematiikan keskeiset termit, tässä <i>suurempi, pienempi, yhtä suuri kuin; kysyminen, lukusanat</i> ● Kauppaleikki <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>kysyminen, lukusanat, rahayksiköt; aihekohtaisten sanojen oppiminen (urheilukauppa, vihanneskauppa, lelukauppa)</i> ● Laulut ja laululorut (numerot, yhteen-, vähennys- ym. käsitteet), rytmi mukaan ● Pelit (muistipelit (toisessa kortissa lukumäärä ja toisessa lukusana), domino, korttipelit, yatzy) <p>Äidinkieli ja kirjallisuus</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Laulut ja laululorut (viikonpäivät, hyvää päivää jne.), rytmi mukaan <ul style="list-style-type: none"> ○ fraasit, erilaiset luettelot (viikonpäivät yms.), eri aihepiirien sanasto ● Askeleittain-materiaali, Kiva-koulu-materiaali keskustelun avuksi ● Draamapedagogiikka tekstien ymmärtämisen helpottamiseksi: esim. esim. pöytäteatteri käsinukeilla tai keppinukeilla oppikirjan tai muun luetun tekstin tarinoista ● Lauseiden ja tarinoiden tuottaminen kuvien avulla (Satuhetki, Storycards yms. kertomuskortit, erilliset pienet kortit tiettyyn aiheeseen) ● Kirjoittamisen apuvälineenä tarinanopat, kuvasarjat (sanaston läpikäyminen yhdessä, sanalista kirjoittamisen tueksi) ● Pelit: muistipeli (esim. toisessa kortissa yksikkö, toisessa monikko), Alias, Arvaa kuka? -peli ● Kuuma tuoli -draamaharjoitus kirjallisuuden lukemiseen ja ymmärtämiseen: tuoli voi olla tyhjä tai siinä voi istua yksi oppilas, joka eläytyy esim. päähenkilön rooliin. Muut esittävät kysymyksiä henkilölle.
<p>Taiteileminen Musiikki</p> <ul style="list-style-type: none"> ● laululeikit, sormileikit (kuvitetut laulut/instrumentit/ rooliasut) ● eri maiden musiikki / melodia/ rytmi/ instrumentit liittyneenä myös satuihin – voidaan toteuttaa myös lasten ja vanhempien kanssa – vanhemmat opettavat lapsuutensa laululeikin 	<p>Kuvataide</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ Ohjeiden, välineiden ja tekniikoiden nimeäminen ja mallintaminen ☒ Ympäristötaide luonnossa (luokittelu, lajintunnistus) <ul style="list-style-type: none"> ○ Sanasto: esim. <i>eloton, elollinen, pehmeä, kova, taipuisa, sammal, kivi, hiekka</i> ☒ Taidekuvien tarkastelu ja keskustelu sen

<p>Kuvataide</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ musiikkimaalaus ☒ oma kuva, oma keho, omat kaverit yms. <ul style="list-style-type: none"> – sanasto – valitun teeman mukaan yksilötyöt/ kollaasit 	<p>herättämistä ajatuksista</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ Taidenäyttely: toisten töiden arviointi, oman mielipiteen esittäminen kohteliaasti ja rakentavasti <ul style="list-style-type: none"> ○ Sanasto: <i>minun mielestäni..., oletko ajatellut, että..., Entä jos olisit...</i> ☒ Lavasteiden rakentaminen muoviluvahasta, legoista, kierrätysmateriaaleista yms. esim. äidinkielen tunnilla harjoiteltavaan pöytäteatteriin <ul style="list-style-type: none"> ○ sanasto: <i>materiaalien nimitykset, sileä, karhea, pehmeä, kova, liukas, kiiltävä, matta jne.</i> ☒ Käynnit taidenäyttelyissä ja museoissa <p>☒ Musiikki</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ Laulun sanojen käsittely ja avaaminen, esim. kuvien avulla, näyttelemällä ☒ Laulunsanojen kuvittaminen ja laulaminen kuvien pohjalta (Papunet, symbol for Windows) ☒ "Soitinrata": kierretään luokassa ja kokeillaan, tutustutaan muutamiin erilaisiin soittimiin, joita koulusta löytyy <ul style="list-style-type: none"> ○ soitinten osat: <i>kielet, jousi, talla, koskettimet, näppäillä, materiaalit, nokkahuilu (aukot, suuosa, puhaltta, peittää)</i>
<p>Leikkiminen</p> <ul style="list-style-type: none"> ● lorupussit, den magiska språkpåsen ● roolileikit - aikuinen sanoittamassa leikkiä / vertaislapset kielen mallina ● Kili (=kieli ja liikunta) ● Kuttu (=kuvien tuettu – leikki) ● pöytäteatterina – suomalaisia, venäläisiä ym. eri maalaisia satuja - sekä muutoin dramatisoituina - esim. Kultakutri ja kolme karhua, Kolme pukkia, Vaarin kinnas ● vaihtuvan teeman mukaisesti rakennettu leikkiympäristö (- merirosvoleikki, vedenalainen maailma) 	<p>Ks. edellä</p>